

1/2013 | <http://tvu.acs.si> | <http://tvu.acs.si/koledar> | <http://tvu.acs.si/paradaucenja>

Vseživljenjsko učenje

Lada Zei, ZDUS

Radovednost je ključna beseda, ki poganja moje življenje. Spodbujam jo, hranim jo, gnojim jo na vse mogoče načine: berem, poslušam glasbo, se družim s prijatelji in se prisilim, da si zapomnim tudi tisto, kar si je težko zapomniti...

[Več na strani 3](#)

ZA EVROPO GRE
ZA VAS GRE

Vključite se v razpravo

Evropsko leto državljanov

Matjaž Kek, nacionalni koordinator ELD

Po več letih "odsotnosti" z "evropskih poljan" sem se konec lanskega leta spet začel bolj podrobno ukvarjati s komuniciranjem evropskih vsebin (kot radi rečemo na Uradu vlade RS za komuniciranje)...

[Več na strani 3](#)

Vabljeni 10. maja v Novo Gorico!

Nada Uršič Debeljak in Ksenija Petek, LUNG

Osrednja prireditev TVU je nacionalno odprtje, ki se bo letos prvič odvijalo v Novi Gorici, na kar smo na Ljudski univerzi Nova Gorica zelo ponosni. Pred in po odprtju bo bogat strokovni in festivalski program.

[Več na strani 5](#)

Zgledi vlečejo

Jože Prah, dobitnik priznanja 2004

Če se izobražujemo in to delimo z drugimi, oplajamo okolje. To lahko storimo v majhnih skupinah, kot so npr. študijski krožki. So izjemna poanta, ki lahko vzbudi nov način razmišljanja in pa delovanja.

[Več na strani 7](#)

Z veliko mero poguma do sreče

Marija Imperl, KTRC Radeče

Parada učenja prinaša v naš kraj novo priložnost za povezovanje, druženje in učenje vseh, ki v vseživljenjskem učenju vidimo priložnost za osebno rast in družbeni razvoj...

[Več na strani 13](#)

Pozdrav iz Bostona

David Fartek, oblikovalec

Kulturni šok Nove Anglije in Bostona je za nama. Američani pa so, kljub svoji drugačnosti, vse bolj domači. Še dobro, da imamo internet! Tako lahko še naprej oblikujem promocijska gradiva za pisan TVU in ohranjam stike z izjemno ekipo na ACS. Slovenija, sploh nisi tako daleč!

Uspešen TVU 2013 želimo vam in nam!

Delovna skupina za TVU

Le še dobra dva tedna nas ločita od letošnjega festivala učenja! Naj bo poln zanimivih in radostnih dogodkov, bogatih odzivov in potrditve našega skupnega dela.

Vsebina

<u>TVU 2013 – osemnajstič!</u>	3–6
<u>Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih</u>	7–9
<u>Parada učenja 2013</u>	9–11
<u>Kotiček je vaš</u>	12–16
<u>TVU se povezuje</u>	16–19

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | **Uredili:** mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) in Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | **Jezikovni pregled:** Nevenka Kocijančič | **Korektorja:** Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | **Oblikovanje:** David Fartek

ISSN 1583-3746 | Številko je mogoče prebrati na: <http://tvu.acs.si/novice/>.

Izdajo glasila TVU novice denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

TVU novice so skupno glasilo izvajalcev izobraževanja in učenja v Sloveniji, ki jih združuje zanimanje za projekt Teden vseživljenjskega učenja (TVU) in dejavno sodelovanje v njem. Glasilo je namenjeno obveščanju o pripravljanih, spremljajočih in sklepnih dejavnostih TVU, spodbujanju in usklajevanju sodelujočih ter izmenjavi njihovih izkušenj.

TVU 2013 – osemnajstič!

Teden vseživljenjskega učenja (TVU) s svojo osemnajsto izpeljavo postaja polnoleten. Njegova zasnova je jasna in trdna, saj se je kalila prek vrste preizkušenj in pridobivala na vztrajnosti in prožnosti. Kazalniki uspešnosti se iz leta v leto povečujejo, kar bržkone pomeni, da ima festival svoj smisel in je čvrsto zasidran v našem prostoru. Obenem TVU dobiva 'naraščaj': hčerinskemu projektu Zgledi vlečejo, ki od leta 2007 rase iz zglednih primerov v izobraževanju odraslih, se letos pridružujejo Parade učenja – dnevi učečih se skupnosti. Pojavljajo pa se tudi pobude o prenovi. Veseli smo, da prihajajo iz vrst soustvarjalcev TVU na krajevni ravni. S skupnimi močmi bomo laže dosegli še večjo prodornost festivala učenja!

Mejniki pri nastajanju TVU 2013

TVU je celoleten projekt, zato prve dejavnosti na [Andragoškem centru Slovenije](#) (ACS) zastavimo kaj kmalu po začetku koledarskega leta. Formaliziramo jih z dvema dogodkoma – s sejo [Nacionalnega odbora za TVU](#) (NO TVU) in [srečanjem mreže](#) koordinatorjev in izvajalcev TVU. Oba smo letos izpeljali v začetku marca in manjši del pozornosti namenili pogledu nazaj, na TVU 2012, ki je z rekordnim številom prirediteljev (blizu 1.100) in dogodkov (okrog 7.800) presegel vsa pričakovanja. Večji del pozornosti je bil namenjen predstavitvi [letnega načrta TVU 2013](#), zlasti vpeljavi novosti. Med slednjimi je častno pokroviteljstvo [Slovenske nacionalne komisije za UNESCO](#) (SNKU), kar za TVU pomeni priznanje, obenem pa tudi odgovornost za še kakovostnejše delo. Uresničujemo pa tudi druge oblike sodelovanja – tako bo predsednik SNKU, prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, med slovesnimi govorcji na nacionalnem odprtju TVU, k sodelovanju pa so povabljeni tudi mreža slovenskih UNESCO šol ter UNESCO glasniki. Druga novost v TVU so dejavnosti projekta [Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 v Sloveniji](#), financiranega iz programa Vseživljenjsko učenje. Gre za Parade učenja – zaporedje sedmih enodnevnih festivalskih dogodkov na javnih mestih, ki bodo festivalu učenja dodale nove razsežnosti.

Po srečanju z mrežo smo odprli [Borzo TVU](#), kjer zbiramo ponudbe izvajalcev izobraževalnih in drugih dejavnosti za gostovanje na različnih prizoriščih TVU, po drugi strani pa vsebine, ki bi jih želeli prireditelji gostiti na svojih prizoriščih. Do zdaj se je porodilo kar nekaj oblik sodelovanja. Na spletni strani [Pobude za razvoj TVU](#) smo začeli zbirati zamisli, ki bi prispevale k preobrazbi festivala v obdobju do njegove dvajsete obletnice. Nekaj tem smo obdelali že na sestanku s predstavniki Zveze ljudskih univerz Slovenije v aprilu, saj nekatere njene članice tvorijo jedro koordinacije TVU na območni ravni. Skupina, ki bo različne vidike TVU temeljito premislila in predlagala novosti, se bo sestala v jesenskem času.

Teme TVU 2013

[Tematska obarvanost TVU](#) predstavlja pomembno usmeritev prirediteljem pri snovanju njihovega prispevka k festivalu učenja. Leto 2013 je razglašeno za [Evropsko leto državljanov](#) (ELD) in [Mednarodno leto sodelovanja na področju voda](#), zato se prireditelji TVU odzivajo na naše priporočilo, da z dogodki ozaveščajo in informirajo čim širši krog prebivalstva o vlogi vseživljenjskega učenja pri pospeševanju dejavnega (evropskega) državljanstva in trajnostnega razvoja. Temu smo dodali še tematiko večjega zaposlovanja in sožitja vseh generacij. Vodilne, a neobvezne teme, ki smo jih oblikovali v sodelovanju z mrežo TVU, so:

- ELD: Pridobivamo in udeležujemo državljanske kompetence,
- Vode povezujejo,
- Ohranjamo dediščino, uveljavljamo trajnostni razvoj za vse,
- Znanje za zaposlovanje in socialno podjetništvo,
- Aktivno z mladimi in za mlade ter

- Dejavno v tretjem življenjskem obdobju.

S projektom TVU smo se vključili v [Program ELD](#) pri Uradu Vlade RS za komuniciranje (UKOM), kjer sodelujemo z nacionalnim koordinatorjem ELD, Matjažem Kekom. Ta piše o svoji vlogi: »Pri nas so bili mnenja, da bom lahko opravljal naloge 'frontmana' projekta evropskega leta državljanov 2013, kar je UKOM prevzel v okviru vladne evropske koordinacije. Res gre za pravo komunikacijsko koordinacijo, ko vladni in nevladni organizatorji pripravijo svoje projekte, ki jih je treba povezati, celostno grafično opremiti, zagotoviti promocijski material in spodbuditi številne organizacije in posameznike, da se vključijo in tako opravljajo tudi svojo vlogo aktivnega državljanstva. Zadosti konkreten projekt, ki človeku omogoči vpogled v številne dejavnosti vladnih in nevladnih deležnikov in ga polni z optimizmom in čutom za sodelovanje.« Več o ELD preberite v njegovem [daljšem prispevku](#).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), nosilec EL 2012, in UKOM sta na pobudo Evropske komisije [združila svoja prizadevanja](#) ob obeležitvi 29. aprila, evropskega dneva medgeneracijske solidarnosti, letos s poudarkom na pravicah evropskih državljanov. Predlagata, da dejavnosti tega dne in tiste, izpeljane v maju, prijavite na e-naslov darja.hocevar@gov.si. Zagotovo bo kar nekaj prireditev TVU 2013 sodilo na ta naslov.

Lanski temi Evropskega leta, dejavno staranje in medgeneracijska solidarnost, ostajata aktualni še naprej. Na tem področju smo veseli sodelovanja z Zvezo društev upokojencev Slovenije (ZDUS) na srečanju [mednarodnega projekta Mix@ges](#), 16. maja v Ljubljani. Lada Zei, pobudnica tega sodelovanja, svoje misli, zapisane na naslovnici TVU novičk, nadaljuje takole: »Besede iz novega jezika, ki ga poskušam obvladati, disonance moderne resne glasbe, ki motijo moje uho, misli filozofov z drugega brega moje reke, ki jim dovolim, da v meni zaživijo in me spremenijo... Temu se reče

vseživljenjsko učenje. Lepo bo, ko bomo začeli govoriti o vseživljenjskem poučevanju.«

Koordinatorji TVU 2013

V TVU 2013 bo usklajevalno vlogo na šestih ključnih področjih dela v projektu TVU (informiranje, spodbujanje in prijava prireditev, usmerjanje in usklajevanje dejavnosti in prireditev, pridobivanje finančnih sredstev za, zagotavljanje skupne medijske promocije, zagotavljanje skupnega promocijskega gradiva in spodbujanje udeležencev ter poročanje in evalvacija) odigrala [mreža koordinatorjev TVU](#). Ta letos šteje že kar 41 ustanov, ki delujejo po [Napotkih in priporočilih za koordinatorje TVU](#) v skupno dobro vseh njihovih podizvajalcev oziroma prirediteljev. Kar 32 jih deluje kot območni, devet pa kot tematski koordinator. Od tega jih bo 16 sodelovalo z več kot 40 prireditelji, 16 jih bo imelo med 20 in 39 partnerjev, 9 pa med 10 in 19 sodelujočih. Te napovedi že zdaj obetajo okrog 1.200 prirediteljev. Slednje potrjuje velik pomen mreže koordinatorjev, saj le-ti pripomorejo k številčnosti, pestrosti in kakovosti prireditev ter njihovi večji medijski prepoznavnosti. S tem se širi krog obiskovalcev in ljubiteljev Tedna, ki postajajo njegovi stalni gosti. Vseživljenjsko učenje pridobiva na pomenu v ožjem in širšem okolju ter prispeva k večjemu povezovanju na lokalni ravni. Oblikujejo se tudi trajna partnerstva med podizvajalci in koordinatorji, bolj prepoznavno je tudi njihovo delovanje v matičnem kraju in regiji.

Financiranje TVU

Sodelovanje v projektu TVU 2013 se bo tudi letos sofinanciralo v okviru Letnega programa za izobraževanje odraslih (LPIO). Denarno ga vnovič podpirata obe pristojni ministrstvi. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je v okviru ukrepa Izvajanje dejavnosti izobraževanja odraslih v LPIO 2013 namenilo sredstva državnega proračuna za območno oziroma tematsko koordinacijo ter organizacijo prireditev TVU v skupni višini 130.000 EUR. Blizu 60 % teh sredstev bo namenjenih sofinanciranju koordinatorjev TVU, preostanek pa razpisu za prireditelje.

V spodnjem grafu prikazujemo porast denarne podpore mreže TVU od leta 2005 naprej, kar dokazuje tudi strokovno in politično podporo ozaveščanju javnosti z namenom povečevanja udeležbe v vseživljenjskem učenju.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) je v okviru postavke Vseživljenjsko učenje oziroma v Letnem delovnem načrtu ACS zagotovilo sredstva državnega proračuna za pokritje materialnih stroškov nacionalne koordinacije TVU in organizacije prireditiv TVU 2013 na državni ravni v višini 31.000 EUR ter stroškov dela delovne skupine za TVU na ACS, in sicer v višini 2.200 efektivnih ur. Kot je razvidno iz grafa, ta delež pada, kar pa ni toliko odraz zmanjšanja podpore MDDSZ kot odziva ACS na varčevalne ukrepe. Kljub temu z nezmanjšano prizadevnostjo izpeljemo nacionalno koordinacijo TVU in (so)organiziramo prireditve na državni ravni – nacionalno odprtje TVU, andragoški kolokvij, razstavo Praznik učenja in občasno še katere druge.

Nacionalno odprtje TVU 2013

Osrednja prireditev TVU je nacionalno odprtje, ki smo ga leta 2006 prvič prenesli iz Ljubljane na lokalno raven z željo, da festival učenja še bolj približamo najširši javnosti. Tedaj so odprtje uspešno izpeljali v občini Jesenice, zatem pa še v Postojni, Mariboru, Novem mestu, Radečah, Žalcu in Murski Soboti. Naše dolgoletno sodelovanje z Ljudsko univerzo Nova Gorica (LUNG) nas je napeljalo na zamisel, da tokrat izpeljavo nacionalnega odprtja preselimo na ta konec Slovenije. Skupaj z LUNG, uspešnim tematskim koordinatorjem TVU, ki je v preteklih letih pripravil odlične tematske TVU-je, pripravljamo slovesnost, ki bo v petek, 10. maja, s pričetkom ob 12. uri v Kongresnem centru Hotela Perla, Kidričeva 7 v Novi Gorici. Prireditve se bo prevesila v prvo od sedmih izpeljav Parade učenja na Trgu Edvarda Kardelja, celodnevno dogajanje pa bo uglašeno na slogan Ženska energije – energija prihodnosti. Podrobnosti programa nacionalnega odprtja TVU 2013 so dostopne na [spletni strani odprtja](#) in v [zgibanki LUNG](#).

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS
E: zvonka.pangerc@acs.si

17. andragoški kolokvij

Evropska komisija želi spodbuditi dejavno vključevanje ljudi v socialno in politično življenje, zato je med drugim leto 2013 razglasila za Evropsko leto državljanov. Svet Evropske unije je leta 2009 v sklepih Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) poudaril: »Poleg spodbujanja osebnega razvoja, socialne vključenosti in aktivnega državljanstva so učinkovite naložbe v človeški kapital prek sistemov izobraževanja in usposabljanja bistveni del evropske strategije za zagotavljanje visoke ravni trajnostnih, na znanju temelječih delovnih mest in rasti, ki so v jedru Lizbonske strategije.«

Socialne in državljske kompetence sta Evropski parlament in Svet leta 2006 uvrstila med osem ključnih kompetenc, ki so pomembne za vsakega posameznika, da se lahko uspešno vključi v sodobno družbo. Tisti, ki teh ključnih kompetenc nima, tvega socialno izključenost. Te kompetence so pomembne tudi za ranljive skupine, ki so pogosto med socialno izključenimi.

Zaradi navedenih razlogov smo se odločili, da si za 17. andragoški kolokvij (AK) zastavimo temo o tem, kakšne so možnosti aktivnega državljanstva za priseljence – zlasti v povezavi z izobraževanjem odraslih.

Izobraževalni sistem ima namreč pomembno vlogo pri zagotavljanju znanja in veščin, ki so potrebne za posameznika, da lahko dejavno prispeva k napredku družbe. Poleg tega posameznikom – tudi priseljencem – vključitev v izobraževalne organizacije omogoča razširitev socialnih mrež in s tem tudi njihovo vključenost v družbo.

Kolokvij je osrednji strokovni dogodek TVU 2013 na državni ravni. ACS bo dogodek organiziral v sredo, 5. junija 2013, s pričetkom ob 9. uri v veliki dvorani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (P 01) na

Masarykovi 16 v Ljubljani. Na kolokviju z naslovom Izobraževanje priseljencev v luči Evropskega leta državljanov bodo teoretične poglede na to temo predstavili minister za izobraževanje, znanost in šport, dr. Jernej Pikalo, dr. Mitja Sarđoč s Pedagoškega inštituta, dr. Marina Lukšič Hacin z ISIM, ZRC SAZU in mag. Aleš Bučar Ručman s Fakultete za varnostne vede, primere iz prakse pa bodo predstavili predstavniki Centra za državljansko vzgojo, ACS, ZIK Črnomelj, RIC Novo mesto in LU Koper. Z načrti za prihodnost bodo kolokvij zaključili predstavniki ministrstev, pristojnih za izobraževanje in notranje zadeve, ter Info točke za tujce z Zavoda RS za zaposlovanje.

Program kolokvija najdete na spletni strani <http://tvu.acs.si/ak/2013>, kjer bodo objavljeni tudi prispevki. Vljudno vabljeni, da se dogodka udeležite. Prijavite se lahko do 27. maja na e-naslov tvu@acs.si.

dr. Natalija Vrečer in Mateja Pečar, ACS
E: natalija.vrečer@acs.si in mateja.pecar@acs.si

Praznik učenja – razstava o TVU

Z razstavo o Tednu vseživljenjskega učenja (TVU), ki smo jo poimenovali Praznik učenja, smo leta 2010 obeležili petnajst let uspešnega delovanja vseslovenskega festivala učenja. Na ilustrativen in barvit način ter s številnimi fotografijami z različnih dogodkov TVU smo na desetih panojih predstavili ključne informacije o projektu.

V sodelovanju s koordinatorji in izvajalci TVU je bila razstava prikazana v številnih krajih po Sloveniji. Razstavo TVU smo v preteklih dveh letih predstavili strokovni, politični in najširši javnosti že na 23 različnih prizoriščih. Gostili so

jo v prostorih Državnega zbora RS, na ministrstvih, pristojnih za delo, izobraževanje in kulturo, v osrednjem atriju Mestne hiše v Ljubljana, v Slovenskem šolskem muzeju ter Gornjesavskem muzeju na Jesenicah, na Gospodarski zbornici Slovenije, v različnih ljudskih univerzah ter drugih ustanovah po Sloveniji. Z razstavo smo TVU predstavljali tudi na različnih prireditvah po Sloveniji, in sicer na slavnostnih otvoritvah TVU, na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu v Ljubljani, Karavani študijskih krožkov v Bovcu, na letnih posvetih izobraževanja odrasli, EKO sejmu v Celju in na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani. V lanskem letu smo razstavo prvič predstavili tudi v dveh nakupovalnih središčih – v Cityparku v Ljubljani ter v Citycenteru v Celju, od konca letošnjega marca do sredine aprila pa je bila prikazana tudi v enem največjih Mercator centrov v Ljubljani.

O svojih vtisih z razstave v Državnem zboru piše mag. Alenka Urbančič, njihova zaposlena in članica Strokovnega sveta za izobraževanje odraslih takole: »Razstava, ki jo je ACS pripravil v Državnem zboru, je vse, ki so se v tistem tednu sprehodili mimo, spomnila na pomen vseživljenjskega učenja in jih seznanila s številnimi aktivnostmi, ki potekajo na tem področju. Imela pa je tudi simbolni pomen, saj je vseživljenjsko učenje pogoj za strpnost in učinkovito demokracijo.«

Več o razstavi ter fotografije z različnih prizorišč razstav si lahko ogledate na spletni strani <http://tvu.acs.si/razstava>.

Erika Brenk, ACS
E: erika.brenk@acs.si

Dobitniki priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2012

Na pobudo ACS so bila leta 1997 v okviru tedanjega TVU prvič v zgodovini izobraževanja na Slovenskem podeljena priznanja za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske uspehe pri bogatitvi znanja drugih. Namen tega, zdaj že tradicionalnega prazničnega dogodka, je najširši javnosti kot zgled postaviti posameznike, skupine in organizacije, ki v učenje in izobraževanje veliko vlagajo in zato tudi dosegajo lepe uspehe.

Razpis za priznanja

Letos bomo podelili Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2012 petim novim dobitnikom (<http://tvu.acs.si/priznanja>). Med njimi sta posameznici, učeči se skupini in ustanova. Prav vsi v svojem okolju naredijo veliko več, kot se od njih pričakuje. Z lastnim učenjem, izobraževanjem in delom pomagajo najrazličnejšim skupinam ljudi – brezposelnim, staršem, starejšim odraslim, brezdomcem, osebam s psihičnimi motnjami in drugim. Da se ob dobrih medsebojnih odnosih, stalnem sodelovanju in povezovanju ter lastnem izpopolnjevanju da naredi veliko dobrega – zase in za druge – dokazujejo prav vsi. Pa naj bo to ob (so)delovanju med sodelavci, z uporabniki ali lokalnimi ustanovami, ki prepoznavajo njihovo pomembno vlogo tudi v regiji in celo širše. Predvsem pa vsak po svojih najboljših močeh prispeva k širjenju zavesti o pomenu vseživljenjskega učenja za vse, ne glede na omejitve (brezposelnost, gluhoti, staranje ipd.). Njihove video portrete smo snemali v marcu, premierno pa jih bomo javnosti predstavili na nacionalnem odprtju TVU 2013, 10. maja 2013 v Novi Gorici.

Ker želimo zgodbe uspešnih učečih se posameznikov, skupin, ustanov, podjetij in lokalnih skupnosti širiti tudi v naslednjem letu, bo Razpis za prijavo dobitnikov priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2013 odprt od 15. septembra do 14. oktobra 2013. Več o tem bomo objavili septembra na spletni strani <http://tvu.acs.si/priznanja/razpis>.

Vabimo vas, da predlagate za priznanje tudi svojega kandidata.

Lilijana Pahor

Lilijana Pahor za svoj kraj, Fužine v Ljubljani, pravi, da je najlepši kraj na svetu. Uživa v delu z ljudmi, posebno z brezposelnimi iskalci zaposlitve, in tudi brezdomci ter ljudmi s psihičnimi motnjami. Po tem, ko je sama ostala brez zaposlitve in se preko javnih del zaposlila v mestni knjižnici, si je ustvarila svoje delovno mesto – Borzo dela. K njej prihajajo ljudje, ji zaupajo svoje strahove, težave in želje. Zna jih motivirati in pripraviti na to, kako se odpraviti na razgovore o zaposlitvi, urediti svoje socialno stanje ipd. Vedno znova se z veseljem vračajo na obisk v knjižnico – ne le v enoto center Mestne knjižnice Ljubljana, pač pa tudi na Fužine, Bežigrad, Vič, Dobrovo in še kam. Sama se dobro zaveda, da lahko ljudi neformalno izobražuje le, če ima sama dovolj znanj. Zato se je naučila izvajati karierni coaching in številne druge motivacijske delavnice; trenutno pa se izobražuje na daljavo na DOBA fakulteti. Ljudje jo opisujejo kot toplo, srčno damo, izjemno svetovalko in strokovno delavko.

Ljubica Fišer

Ljubica Fišer iz Sodincev pri Ormožu je že kot majhna deklica kazala svojo marljivost in radovednost. Sprva je delovala kot vzgojiteljica v vrtcu, kasneje v osnovni šoli. In če bi otroke Osnovne šole Ormož vprašali po njej, bi zagotovo odgovorili, da je bila Ljuba tista vzgojiteljica, ki je imela neizmerno rada lutke. Te je s pridom uporabljala tudi na delavnicah Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Beremo in pišemo skupaj, kjer se je srečevala s starši in njihovimi otroki. Poleg tega se je izpopolnjevala in izvajala še druge najrazličnejše programe usposabljanja za t. i. ranljive skupine odraslih – vojne veterane, starejše odrasle, brezposelne. Ljudje jo v okolju dobro poznajo in z veseljem prihajajo na njena srečanja, na katerih ponovno zaživijo. Zna se približati človeku, mu prisluhniti in pomagati – lutke so le eden od načinov.

Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana

Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana je bilo ustanovljeno pred 82 leti in ima za življenje gluhih, naglušnih in gluho slepih izredno pomembno vlogo. Omogoča jim socializacijo, saj se srečujejo s sebi enakimi, komunicirajo v slovenskem znakovnem jeziku in tako rešujejo osebne težave. Na drugi strani se družijo v dnevnem centru, na raznih srečanjih, ob kuhanju, nakupovanju, športnih dogodkih, izletih ter krepijo svojo identiteto. Poleg skupinskih srečanj jim društvo omogoča individualno pomoč, npr. pri spremljanju v

procesu izobraževanja, zapisnikarstvu in tolmačenju na predavanjih. Zapisnikar namreč gluhi osebi naredi zapiske v tisti obliki, ki je za gluho osebo najbolj primerna. Tudi svojci prepoznajo, kako pomembno je, da njihovi (gluhi ali naglušni) domači obiskujejo dnevne dejavnosti. Brez društva bi svoj prosti čas zagotovo preživljali manj kakovostno.

Oblikovalke tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine

Oblikovalke tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine so se srečale, ko so se na Ljudski univerzi Murska Sobota kot brezposelne osebe udeležile izobraževalnega programa z istim imenom. V programu, ki je trajal 285 ur, so presegle pričakovanja vseh – vodij, mentorjev in tudi svoja. Skupaj so naredile veliko več, kot je program od njih zahteval. Namesto dveh je vsaka od udeleženk izdelala tudi po pet in več tekstilnih izdelkov. Sama izdelava je zahtevala veliko prostovoljnih ur, pa tudi lastne (potne) stroške, ki za brezposelne ženske zagotovo niso bili majhni. Med izvajanjem programa so se med njimi stkale prijateljske vezi. Z učenjem in druženjem nadaljujejo v študijskem krožku. Želijo si, da bi lahko ustanovile socialno podjetje ter tako prišle do rednega mesečnega dohodka.

UPI – ljudska univerza Žalec

UPI – Ljudska univerza Žalec s svojim poslanstvom spreminja zgodbe ljudi in jih

spremlja na njihovi poti do uspeha. To ne bi bilo mogoče brez dobre ekipe, ki jo vodi direktorica, Franja Centrih. Zavedajo se, da je znanje gibalno razvoja, ki posamezniku omogoča pridobiti novo zaposlitev in napredovanje v življenju. Sami so izredno ponosni na dobro timsko delo in zaupanje med sodelavci. Dobri odnosi se krepijo na skupnih pohodih, na katerih se jim

pridružijo tudi družinski člani. So razvojno naravnani in sistematično skrbijo za kakovost. Zadovoljstvo udeležencev je njihova glavna skrb. Veliko podporo imajo tudi v Občini Žalec, ki njihovo dobro delo prepozna.

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS
E: ajda.turk@acs.si

Parada učenja 2013

Z dozdajšnjo zasnovo krovnega projekta TVU ohranjamo njegovo prednost pred drugimi festivali učenja v svetu, namreč razpršenost na tisoče dogodkov po vsej državi. S Parado učenja pa festivalu dodajamo novo razsežnost: prostorsko in časovno zgoščeno predstavitev priložnosti za vseživljenjsko učenje na končnem številu (sedmih) prizorišč.

Podrobnosti o izpeljavah Parade učenja (PU), ki je le eden od številnih vidikov projekta Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) 2012–2014 v Sloveniji, so dostopne [na projektni spletni strani](#), najprej pa želimo predstaviti okoliščine, ki so privedle do tega, da smo osem let po prvi izkušnji s podobnim dogodkom – [Parado znanja](#), organizirano v Ljubljani ob 10. obletnici TVU –, dobili priložnost podobne dogodke izpeljati na krajevni ravni. Zahvaljujemo se koordinatorjem letošnje PU, ki orjejo ledino in skupaj z nami nabirajo dragocene izkušnje, ki bodo v prid novim sedmim nosilcem Parade učenja v TVU 2014.

Parada učenja ²⁰¹³
Dnevi učečih se skupnosti, 10.-19. maj

Ozadje projekta

V [Resoluciji Sveta o prenovljenem Evropskem programu za učenje odraslih](#) je izobraževanju odraslih v Evropi dodeljen vzdevek 'najšibkejši člen v verigi vseživljenjskega učenja'. Po drugi strani je področje prepoznano kot eden ključnih potencialov za preseganje krize, blaženje posledic demografskih trendov ter ohranjanje ravnovesja med ekonomističnim in humanističnim razvojem družbe.

EPUO 2012–2014 je zasnovan v skladu s krovnicama strategijama [Evropa 2020](#) ter [Izobraževanje in usposabljanje 2020](#) in je namenjen aktiviranju omenjenega potenciala. Za njegovo uresničevanje so države članice na pobudo Evropske komisije imenovale nacionalne koordinatorje, ti pa so zasnovali

[projekte](#), ki zadevajo prednostna področja programa:

- izvajanje vseživljenjskega učenja in mobilnosti,
- izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja,
- spodbujanje pravičnosti, socialne povezanosti in aktivnega državljanstva,
- spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti odraslih in njihovih učnih okolij ter
- izboljšanje zbirke znanja o izobraževanju odraslih in spremljanje področja.

s poudarkom na manj izobraženih in izobraževalno prikrajšanih skupinah prebivalstva.

Slovenski projekt je namenjen popularizaciji sporočil EPUO ter izobraževalne politike doma in v EU, predvsem pa ozaveščanju slovenske javnosti o pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih ter priložnostih, ki so na voljo odraslemu prebivalstvu. Projektne dejavnosti se navezujejo na sorodna obstoječa prizadevanja, in sicer na TVU ter promocijsko kampanjo Zgledi vlečejo (ZV). S primeri dobre prakse je prikazan tudi pomen zagotavljanja kakovostne ponudbe in izvajalcev izobraževanja odraslih, programov za pridobivanje temeljnih zmožnosti in oblik pismenosti, svetovanja in vrednotenja neformalno pridobljenih znanj in spretnosti, skupnostnega učenja, e-učenja, glasu učečih se in drugih vidikov EPUO.

Projekt nagovarja vse ciljne skupine, tj. predstavnike politike, prakse in stroke v izobraževanju odraslih, učeče se, medije in najširšo javnost, posebno pozornost pa

namenja manj izobraženim in izobraževalno prikrajšanim.

Izpeljave Parade učenja 2013 po Sloveniji

Festivalski del Parade bo 'sejem' priložnosti za učenje in ustvarjalnost na javnem mestu (na mestnem trgu, v parku, trgovinskem centru ipd.), udeležence bodo vabile informativne in svetovalne stojnice, predavanja, delavnice, projekcije, nastopi zglednih učečih se, predstavnikov vseh generacij, kulturni nastopi in drugi, za široko javnost privlačni dogodki.

Strokovni del bo potekal v obliki forumov politikov (lokalnih in nacionalnih), izvajalcev izobraževanja odraslih, drugih deležnikov in partnerjev ter učečih se z namenom, da oblikujejo 'mini manifest' o izzivih v izobraževanju odraslih v lokalnem okolju.

V ta namen teče tesno sodelovanje ACS z izbranimi koordinatorji TVU oziroma PU, vzpostavljena so partnerstva med izvajalci formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja, uresničuje se sodelovanje med različnimi resorji (izobraževanje, kultura, delo, kmetijstvo, ekologija, zdravje), proaktiven pristop k spodbujanju potencialnih učečih se, še posebej izobraževalno prikrajšanih, sinergija prakse, stroke, politike, medijev in najširše javnosti ter učinkoviti motivacijsko-promocijski pristopi.

Parada učenja 2013 bo izpeljana v Novi Gorici (10. maja, po nacionalnem odprtju TVU), Žalcu (13. maja), Slovenj Gradcu (14. maja), na Jesenicah (15. maja), v Novem mestu (16. maja), Murski Soboti (17. maja) in Radečah oziroma na Magolniku (19. maja). Posamezna prizorišča in njihove Parade so predstavljene na [spletnih podstraneh PU](#) in na spletnih straneh koordinatorjev: [Ljudske univerze Nova Gorica](#), [UPI – ljudske univerze Žalec](#), [Mocis, Centra za izobraževanje odraslih Slovenj Gradec](#), [Občine Jesenice](#) in [Ljudske univerze Jesenice](#), [RIC Novo mesto](#), [Ljudske univerze Murska Sobota](#) ter [Kulturno turističnega rekreacijskega centra Radeče](#) in [Zavoda za gozdove Slovenije](#).

Učecha se skupnost

Nadaljnji sestavni del projekta je opredelitev učeče se skupnosti. Do začetne opredelitve smo se dokopali s preučitvijo nekaterih teoretičnih del in izbranih primerov iz prakse, letos in naslednje leto pa jo bomo preverili na Pradah učenja – dnevih učečih se skupnosti.

Marija Imperl iz KTRC Radeče, med drugim nosilka ene od letošnjih izvedb Parade, o učeči se skupnosti meni: »Sooblikovanje skupne prihodnosti v teh nepredvidljivih časih je zahtevna naloga in samo z novimi informacijami in znanjem, s skupno odgovornostjo do sebe, do narave in do drugih ter z veliko mero poguma si lahko utiramo pot do lastne sreče in prijaznega okolja.«

Videoprodukcija

V okviru projekta Uresničevanje prenovljenega EPUO 2012-2014 v Sloveniji so predvidene tudi štiri video-predstavitve primerov dobre prakse: s področja vpeljevanja neformalnega izobraževalnega programa za brezposelne, programa pismenosti Izzivi podeželja, svetovanja in vrednotenja neformalno pridobljenih znanj (bo na voljo septembra 2013) ter skupnostnega učenja (bo na voljo marca 2014). Do zdaj izdelani video-publikaciji – [Priložnosti so!](#) in [Stkane zgodbe](#) sta ta hip predstavljeni zgolj z uvodnikoma, po premiernih predvajanjih v TVU pa bosta na istih spletnih straneh objavljena celotna, polurna filma.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS
E: zvonka.pangerc@acs.si

Priložnosti so!

V srednjemetražnem izobraževalnem filmu [Priložnosti so! Programi usposabljanja za brezposelne](#) predstavljamo projekt Razvoj kakovosti izobraževalne ponudbe za brezposelne v izbranih regijah in njegove rezultate – tri neformalne izobraževalne programe za brezposelne. V projekt so bile poleg Andragoškega centra Slovenije vključene tri izobraževalne organizacije: ljudski univerzi Ajdovščina in Murska Sobota ter ZIK Črnomelj, financirali pa sta ga ministrstvi za delo in za izobraževanje. V sklopu projekta so organizacije s partnerskim sodelovanjem najprej pripravile temeljito analizo ugotavljanja potreb po razvoju novih izobraževalnih programov za brezposelne v regiji, nato pa so se lotile priprave novih programov. Pomembne strokovne napotke so dodale tudi lokalne razvojne agencije, službe Zavoda za zaposlovanje, občine, obrtno-podjetniške zbornice in drugi, ki so preko fokusnih skupin sodelovali pri pripravi programov. Z izvedbami, ki so potekale v letu 2012, so regije postale bogatejše za tri programe: Pomurci za program Oblikovalka tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne tekstilne dediščine, Belokranjci za program Družabnik/družabnica za starejše in Primorci za program Ponudnik tradicionalnih izdelkov, pridelkov in storitev. Ker so sicer neformalni programi pripravljani kot javno-veljavni, je s tem pridobila celotna država, saj se jih da enostavno prenesti v druge regije.

Darijan Novak, ACS
E: darijan.novak@acs.si

Stkane zgodbe!

V filmu [Stkane zgodbe, Podeželje kot priložnost za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti](#) predstavljamo primer dobre prakse pri izvajanju izobraževalnega programa Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Izzivi podeželja (UŽU – IP), ki odraslim prebivalcem podeželja ponuja priložnost, da na osnovi poglobljenega spoznavanja lokalnega okolja in odkrivanja lastne sposobnosti, krepijo svoje temeljne zmožnosti in znanja za uresničevanje podjetniških idej in dopolnilnih dejavnosti na podeželju. Program izpeljujejo v različnih okoljih po Sloveniji, tokrat pa predstavljamo primer iz Zgornjega Posočja, kjer Posoški razvojni center predstavlja zgleden primer zelo uspešne izpeljave programa v lokalnem okolju.

Za uspeh je ključno sodelovanje in povezovanje učiteljev, kulturnih, izobraževalnih, upravnih in razvojnih ustanov ter predvsem udeležencev teh izobraževalnih programov. Brez poznavanja potreb in želja slednjih rezultati izpeljanih programov UŽU – IP zagotovo ne bi bili enaki. Vsak izpeljani program je zgodba zase, ki se stke iz znanja in izkušenj udeležencev. Zgodbe, ki so motivirale in povezale udeležence in učitelje v posameznem programu, so prestopile zidove učilnic in našle pot od surovin do izdelkov in pridelkov. Svoje znanje kot del duhovne in materialne dediščine posoškega podeželja z veseljem prenašajo na mlajšo generacijo. Prav to je ena izmed tistih stvari, zaradi katere so generacije preživele do danes in kar moramo ohraniti, da bo kakovost življenja boljša za vse nas.

Ajda Turk, zunanja sodelavka ACS
E: ajda.turk@acs.si

Kotiček je vaš

Teden vseživljenjskega učenja zajema paletu raznovrstnih prireditev, ki so namenjeni različnim ciljnim skupinam. Radi bi vam predstavili vso barvitost dogodkov, zato smo tokrat besedo dali kar koordinatorjem in izvajalcem prireditev, da jih sami napovejo in tako povabijo na dogajanje v njihovem okolju.

Povezujemo srednje šole

Spremembe so postale edina stalnica v našem življenju. Znanje, ki ga pridobimo v izobraževalnih ustanovah izgublja moč, če ga vseskozi ne nadgrajujemo. Tokratni že 18. Teden vseživljenjskega učenja je edinstvena priložnost, da tej temi namenimo še več pozornosti. Naj zgledi vlečejo, dobre prakse naj postanejo naš moto in vseživljenjsko učenje naše vsakodnevno poslanstvo.

Šolski center Celje je izobraževalna ustanova, ki se zaveda pomena promoviranja vseživljenjskega učenja na vseh svojih srednjih in višjih šolah ter v programih izobraževanja odraslih. V ta namen razvijamo partnerstva z ožjo in s širšo skupnostjo, vključujemo pa se tudi v mednarodne povezave.

**ŠOLSKI
CENTER
CELJE**

Tudi letos smo prevzeli vlogo koordinatorja slovenskih srednjih šol. Še zlasti smo ponosni na dejstvo, da smo v naše kroge privabiti kar nekaj novih srednjih šol. Za koordinacijo smo se odločili zato, ker želimo tudi druge šole spodbuditi k predstavitvi svoje dejavnosti v izobraževanju odraslih, hkrati pa spodbujati pri svojih zaposlenih, da se čim dejavneje vključijo v vseživljenjsko učenje.

Vseživljenjsko učenje običajno povezujemo z učenjem v obdobju odraslosti, torej po zaključenem formalnem šolanju mladostnikov. Ugotavljamo pa, da je ideja vseživljenjskega učenja in sprejemanje te ideje kot stalnice v življenju potrebno sprejeti že v najstniškem obdobju. Ker želimo sistematično vpeljevati duh

vseživljenjskega učenja med srednješolci, ga spodbujamo že v srednji šoli. Postavili smo si dva cilja: najprej želimo o pomenu vseživljenjskega izobraževanja in učenja ozavestiti pedagoške delavce, saj bodo le-ti s svojim zgledom in s prepričanjem o nujnosti nenehnega izobraževanja, usposabljanja in dopolnjevanja svojega znanja lahko ustrezno motivirali tudi mlade; mladim pa želimo predstaviti čim več možnosti pridobivanja znanja tudi po zaključku formalnega izobraževanja in jih že v času šolanja začeti vključevati v takšne oblike izobraževanja, kot jih bodo lahko izbirali zase tudi kasneje.

Rdeča nit našega koordiniranja bo tako promocija, opredelitev in definiranje učitelja/profesorja kot ambasadorja vseživljenjskega učenja. Učitelji bodo v tej novi vlogi skrbeli za promocijo evropskega državljana, pridobivanje in udeležanje državljanov kompetenc, dejavnega povezovanja mladih – z njimi in med njimi, vlogo in pomen kariernih centrov, možnosti zaposlitve. Seveda ne bomo zanemarili tudi okoljskih in medgeneracijskih tematik.

Prireditve TVU bomo izvajali na različne načine. Pripravili bomo razstave, imeli bomo plakatske in panojske predstavitve, svetovanja v živo, po telefonu in Facebooku. Zaposlene in dijake bomo o ideji in aktualnih dogodkih TVU obveščali na spletnih straneh Šolskega centra, na oglasnih deskah, po šolskem radiu in televiziji, na LCD zaslonih. Organizirali bomo ogled, strokovna predavanja in izobraževalne delavnice. Promocijo vseživljenjskega učenja in tematike bomo poskušali vpeljati tudi v naše že obstoječe projekte.

Vabimo vas, da se udeležite vseh naših prireditev!

Aleksandra Kotnik, Šolski center Celje
E: aleksandra.kotnik@sc-celje.si

Teden vseživljenjskega učenja na Ljudski univerzi Šentjur

»Nekje v kotičku svojih src smo še vedno vsi učenci,« je nekoč dejal Rabindranath Tagore, Nobelov nagrajenec, pesnik in filozof. Na Ljudski univerzi Šentjur (LUŠ) pomagamo ljudem poiskati ta kotiček v srcu in jih ponovno navdušiti za učenje.

Veseli nas, da je pri nas precej posameznikov, ki si želijo ohraniti kulturno in naravno dediščino in to zapisati. Številni so tudi literati in razni strokovnjaki na svojih področjih. Vsem bo namenjeno predavanje Kako napisati knjigo, katere gost bo Feri Lainšček. Organizirali bomo tudi izobraževalno srečanje turističnih vodnikov, predstavitev raznih ustvarjalnih ročnih spretnosti, manj znanih športnih aktivnosti in tehnik sproščanja. Za vse tiste, ki bi se želeli naučiti rabe računalniških programov in biti samostojni pri njihovi rabi, bodo v času TVU organizirani razni tečaji ali delavnice računalništva (Facebook, angleški izrazi ipd.). Vabljeni na LUŠ!

Alja Polenek, Ljudska univerza Šentjur
E: alja.polenek@lusentjur.si

Teden vseživljenjskega učenja na UPI – Ljudski univerzi Žalec

Sodelovanje UPI – ljudske univerze Žalec v TVU šteje toliko let, kot jih šteje TVU sam – 18. Ne glede na dolgoletno tradicijo pa se pri vsaki izvedbi TVU naučimo nečesa novega in na podlagi tega naslednje leto pripravimo malce drugačno praznovanje vseživljenjskega učenja.

Letos smo se odločili, da bomo TVU tematsko obarvali. V ponedeljek, 13. maja, ga bomo odprli s Parado učenja, ki jo bomo skupaj z ostalimi podizvajalci organizirali v centru mesta, na Mestni tržnici. Torek, 14. maj, bo namenjen zaključku projekta ESS Dvig ravni pismenosti,

poimenovali pa smo ga Dan brezplačnih delavnic za vse generacije. Sreda, 15. maj, je rezervirana za podjetništvo. Različne delavnice na to temo (vodenje in cilji, stres na delovnem mestu, kako se znebiti treme – naše sopotnice, osnove marketinga za podjetje ipd.) se bodo pričele že v dopoldanskih urah in nadaljevale v popoldan. Prav tako bomo izvedli okroglo mizo na temo Mladi in podjetništvo. Ker je zdravje najpomembnejše, bomo četrtek, 15. maj, preimenovali v Dan za zdravje. Teden bomo končali bolj sproščeno, in sicer z UPI dnevom.

Kot regijski koordinator bomo v TVU 2013 sodelovali z več kot 40 izvajalci v regiji. Gre za pisano družino različnih zavodov, ustanov, društev, agencij ipd., katerih poslanstvo in namen v Tednu je opozoriti na dejstvo, da je učenje pomembno in potrebno za vse generacije in za vse vloge, ki jih v življenju prevzemamo.

Neža Kočevar in Biserka Neuholt Hlastec, UPI – ljudska univerza Žalec
E: neza.kocevar@upi.si in biserka.neuholt@upi.si

Teden vseživljenjskega učenja v Ajdovščini

Tako kot v preteklih letih si tudi letos želimo k sodelovanju povabiti številne izvajalce iz različnih krajev in z različnimi znanji, da bi skupaj z nami sooblikovali pester in zanimiv program. Našemu vabilu so se že odzvale šole, krajevne skupnosti, društva, podjetja, zdravstveni dom, knjižnica in številni posamezniki, ki so pripravljene deliti in širiti znanje tudi navzven – med ljudi različnih generacij. Tako vam pripravljamo delavnice in predavanja o zeliščih, gobarjenju, osebnih financah, nastopanju na trgu, uporabi računalnika (Word, Youtube, Google Drive, prenosljivi mediji, Facebook), pametnih telefonih, varni uporabi bankomata ipd., prirejamo svetovalne urice za brezposelne, dneve odprtih vrat, razstave v Mercator centru Ajdovščina, številne pohode med vinogradi, griči in po okoliških krajih in še marsikaj.

In ne nazadnje, želimo si, da bi naše brezplačne prireditve in dogodke obiskalo čim več ljudi, zato vas prav lepo vabimo, da se nam pridružite in tako z nami 'na krilih znanja' potujete skozi festival vseživljenjskega učenja.

Eva Mermolja, Ljudska univerza Ajdovščina
E: eva.mermolja@lu-ajdovscina.si

Parada učenja na Jesenicah

15. maja 2013 bo od 14. ure dalje na Stari Savi na Jesenicah potekala Parada učenja, na kateri bomo sodelovali: Občina Jesenice, Ljudska univerza Jesenice, Zavod za šport Jesenice, Mladinski center Jesenice, Glasbena šola Jesenice, Oriflame kozmetika, Gimnazija Jesenice, Srednja šola Jesenice, Gornjesavski muzej Jesenice, Društvo Up, Zavod Jelša Jesenice, Društvo upokojencev Jesenice, Gledališče Tone Čufar, OŠ Poldeta Stražišarja, OŠ Prežihov Voranc Jesenice, Vrtec Jesenice, Občinska knjižnica Jesenice, TVD Partizan Jesenice, Kulturno umetniško društvo Triglav Slovenski Javornik.

Namen Parade učenja je povezovanje različnih ustanov za skupno promocijo vseživljenjskega učenja. Sodelujoči se bomo predstavili na stojnicah; priredili bomo 20 različnih delavnic ter pester kulturni program z glasbenimi in plesnimi nastopi. Za zaključek smo pripravili enourni koncert Čukov.

Gordana Trokič, Ljudska univerza Jesenice
E: gordana.trohic@siol.net

V okolici Litije bo spet zabavno

Izobraževalni center Geoss, Litija je že četrtič zapored prevzel vlogo območnega koordinatorja prireditev TVU za občini Litija in Šmartno pri Litiji. Ker smo prepričani, da učenje ni le guljenje šolskih klopi, ampak je lahko tudi zabavno, a kljub temu koristno, želimo s sodelovanjem v različnih projektih

vseživljenjskega učenja to mišljenje prenesti na čim širši krog ljudi.

V TVU 2013 smo k sodelovanju povabili 25 izvajalcev, ki delujejo na različnih kulturnih, športnih in humanitarnih področjih.

Vabimo vas, da obiščete vsebinsko zelo bogate dogodke, s katerimi se bodo predstavile posamezne organizacije, ustanove in društva. Koledar dogodkov bo objavljen na [spletni strani Izobraževalnega centra Geoss](#), v časopisih Občan in Martinov glas, oglaševali pa bomo tudi na Radiu 1 Geoss.

Jelka Kovač Dragar, Izobraževalni center Geoss, Litija, E: informatorka@ic-geoss.si

Praznik vseživljenjskega učenja v Obalno-kraški regiji

Ljudska univerza Koper je tudi letos koordinator prireditev in dejavnosti TVU v Obalno-kraški regiji.

Veseli nas, da se nam bo pridružilo 44 izvajalcev prireditev, od teh je skoraj petina takšnih, ki lani v TVU niso sodelovali. Nekateri pa so se šele prvič pridružili tej vseslovenski učeči se karavani. Večina prireditev bo sledila temeljnim tematikam letošnjega festivala učenja, predvsem se bomo posvetili Evropskemu letu državljanov, trajnostnemu razvoju ter povezovalni moči voda. Osredotočili se bomo na promocijo prireditev v lokalnih medijih, saj le tako dosegamo poslanstvo TVU v celoti – priti do vsakega posameznika in mu odpreti vrata v svet novih spodbud, novih znanj in novih obzorij ([video](#)).

Kristina Udovič Kocjančič, Ljudska univerza Koper
E: kristina.udovic@lu-koper.si

CEZAM v vlogi območnega koordinatorja

Javni zavod Center za mlade Ruše – CEZAM se je letos kot območni koordinator priključil najvidnejši promocijski manifestaciji na področju izobraževanja in učenja v Sloveniji – Tednu vseživljenjskega učenja (TVU). K sodelovanju smo povabili številne ustanove in posameznike: osnovne šole, izobraževalne centre, podjetja, društva, klube in interesne skupine, mladinski in kulturni dom, plesno šolo in še mnoge druge.

Promocijo prireditev bomo zagotavljali prek spletno zasnovanega informacijskega sistema TVU, [CEZAMove spletne strani](#), [Facebooka](#), e-baze CEZAMA, spletnih medijev ([Lokalec.si](#), [Rušan](#), [eDnevnik.si](#), [kurs.si](#), Ruške novice, [napovednik.com](#), [dogaja.se](#) ter ostalih medijev, za katere bodo tovrstne prireditve zanimive), [BK TV](#) in ostalih ne plačljivih spletnih strani.

Prireditve CEZAMA in njegovih podizvajalcev bomo promovirali na plakatih TVU, lastnih plakatih, letakih in s programskim menijem CEZAMA.

Natalija Švajger, CEZAM Ruše
E: natalija.svajger@cezam.org

Znanje nas krepi in povezuje

Učimo se vse življenje, hoteli ali ne. Če želimo uspešno plavati skozi življenje, moramo nenehno vzdrževati, dopolnjevati in nadgrajevati naše znanje.

Pri tem vam želi Mreža izobraževalnih nevladnih organizacij Slovenije – MINVOS ponuditi roko. Tudi v letu 2013 smo se, kot že leta poprej, odločili pridružiti Tednu vseživljenjskega učenja, saj želimo z različnimi dogodki in prireditvami opozoriti slovensko javnost na pomembnost učenja v vseh življenjskih obdobjih.

Vabimo vas torej, da se nam pridružite na dogodkih mreže MINVOS. Budno spremljajte zanimivo ponudbo izobraževalnih in drugih programov mreže MINVOS v [spletnem koledarju TVU 2013](#) in na [spletni strani MINVOS](#), ki smo jih pripravili posebej za vas. Prepričani smo, da bo vsak našel nekaj zase.

Breda Cimerman, MINVOS
E: info@umi.si

Ženska energija prihodnosti povezuje in združuje

Rdeča nit vsega dogajanja so letos ženske, saj na LUNGu verjamemo, da je ženska energija – energija prihodnosti. Tako bomo na Strokovni konferenci gostili dve zelo znani Slovenki: dr. Vesno Godina, antropologinjo in analitičarko, profesorico na Filozofski fakulteti v Mariboru in Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, in Vlasto Nussdorfer, varuhinjo človekovih pravic. Tudi za kulturni program slavnostnega odprtja smo v našem okolju poiskali žensko, sopranistko Julijo Kramar, ki ji je odskočno desko v svet glasbe prinesla zmaga v priljubljeni oddaji Slovenija ima talent 2011.

Na Paradi učenja se bodo na stojnicah predstavili partnerji LUNGA v različnih projektih in tematskih tednih. Vsak od njih bo poskusil na svoj način čim bolj dejavno vključiti obiskovalce Parade, ki bodo ob koncu s seboj odnesli koščke naše bogate sestavljanke.

V letošnjem TVU se bomo z vsemi čuti in na pozitiven način še posebej posvetili ženskam, je pa dvotedenski program vsekakor namenjen tudi moškim, ki bodo med predstavljenimi temami zagotovo našli veliko uporabnega. Naj naštejemo nekaj tem: Kako postati in ostati fit, Definicija aktivne spolnosti, Bolezen ni poraz ali kazen, temveč klic k spremembi, Energijska samopomoč, Kako izbrati pravega partnerja, Stres, depresija, izgorelost. Na zanimivih predavanjih, delavnicah ter svetovalnih kotičkih bodo z nami visoko strokovni in priznani predavatelji. Ob odprtju razstave ter na čajanki se bomo družili z uspešnimi ženskami z Goriške.

Več o predstavljenih dogodkih si lahko preberete na [spletni strani LUNGA](#).

Ksenija Petek in Nada Uršič Debeljak, LUNGA
E: ksenija.petek@lung.si in
nada.ursic.debeljak@lung.si

TVU 2013 in Parada učenja v Novem mestu

Razvojno izobraževalni center Novo mesto (RIC Novo mesto) tudi letos sodeluje kot območni koordinator TVU. Pri koordinaciji sodelujemo že od začetka, vseh 18 let. V maju in juniju bomo povezali raznovrstne izvajalce izobraževanja in učenja ter udeležence vseh generacij, s tem pa omogočili uveljavljanje koncepta in prakse vseživljenjskega učenja v naši družbi. TVU je hkrati priložnost, da društva, organizacije in posamezniki svojo dejavnost promovirajo in se predstavijo širši javnosti. V lanskem letu smo se s 56 podizvajalci prireditev povzpeli na prvo mesto med koordinatorji.

Prireditve bodo potekale v uradnem tednu, od 13. do 19. maja 2013, v razširjenem terminu pa vse do konca junija. Zvrstile se bodo predstavitvene, izobraževalne, informativno-svetovalne, družabne, kulturne in slovesne prireditve. Vse prireditve bodo za udeležence brezplačne. Novost letošnjega TVU je Parada učenja, ki jo bosta zastopala strokovni in festivalski del z vrsto dogodkov. Parada bo 16. maja 2013 v prostorih RIC-a Novo mesto. Osrednja tema bo ekologija in potrošništvo. Koledar prireditev bo objavljen na spletni strani <http://www.ric-nm.si>. Vabljeni v mozaik znanj, veščin in spretnosti!

Pokrovitelj TVU na našem območju je Alojzij Muhič, župan Mestne občine Novo mesto.

Anita Jakše, RIC Novo mesto
E: anita.jakse@ric-nm.si

TVU se povezuje

Projekti in dejavnosti Andragoškega centra Slovenije tako ali drugače promovirajo vseživljenjsko učenje. V rubriki TVU se povezuje na kratko predstavljamo nekatere od njih.

Promocijska kampanja Zgledi vlečejo

Hčerinski projekt Tedna vseživljenjskega učenja je od leta 2007 naprej promocijska kampanja Zgledi vlečejo (ZV). Življenjske zgodbe, ubrane na isto temo (z vseživljenjskim učenjem do enakih možnosti za vse, medkulturni dialog, učenje za vsa obdobja kariere, vseživljenjsko učenje za dejavno staranje in podobne) smo povezali in nadgradili z namenom, da spodbudimo izbrane ciljne skupine k vključevanju v izobraževanje in učenje. Sestavni del tega procesa je tudi animacija zasebnih in regionalnih TV-postaj, izobraževalcev odraslih, izvajalcev TVU in prek njih najširše ter ožjih ciljnih javnosti za uporabo [video-publikacij Zgledi vlečejo 1-9](#), ki so na voljo brezplačno na Andragoškem centru Slovenije.

Multimedijsko publikacijo V tretjem gre rado – Učenje in ustvarjalnost v tretjem življenjskem obdobju (ZV 9), zasnovano na pobudo MDDSZ v skladu s cilji Strategije aktivnega staranja ter leta 2011 izdano v koprodukciji z RTV Slovenija, smo v Evropskem letu aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti 2012 intenzivno promovirali ter širili doma in v tujini. Letos bodo stekle priprave na snemanje prispevkov za video-publikacijo Zgledi vlečejo 10 na temo skupnostnega učenja.

V zadnjih dveh letih smo z izobraževalnim programom *Uporaba multimedijev v izobraževanju* usposobili številne udeležence, med njimi tudi predstavnike koordinatorjev in izvajalcev TVU. Na ta način bodo koordinatorji lažje izpeljali eno svojih temeljnih nalog, tj. zagotoviti multimedijško predstavitev skupnih prizadevanj v TVU (video, foto-galerija, e-časopis in podobne oblike). Te izdelke bomo, skupaj z dovoljenjem za uporabo v promocijske namene (objava na spletu, v pisnih gradivih ipd.), zbirali na Andragoškem centru za pripravo letnega poročila o TVU 2013. Na gradivih naj bo jasno vidno, da gre za dogodke TVU (npr. na fotografijah jasno viden logotip oziroma plakat TVU).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik, ACS
E: zvonka.pangerc@acs.si

Multimedijški portal *Zgledi vlečejo*

Multimedijški portal [Zgledi vlečejo](#) pripravljamo za vas – za izobraževalce odraslih in za izobraževalce na splošno, da bi vas podprli pri vašem delu. Zato skušamo na enem mestu zbrati dobre prakse na spletu dostopnih multimedijških predstavitev, ki jih lahko takoj uporabite pri svojem delu, lahko pa vam služijo tudi kot izziv in jih skušate pri pripravi lastnih gradiv preseči.

Vsebine smo razdelili v štiri sklope: Dobitniki priznanj, Produkcija ACS, Dobro s spleta in Mala šola multimedije.

V prvem sklopu na ogled postavljamo videoposnetke 183 posameznikov, skupin in organizacij, ki v učenje in izobraževanje veliko vlagajo in s svojimi prizadevanji spreminjajo sebe, osebno rastejo, siboljšujejo položaj in pozitivno vplivajo na svojo okolico.

Produkcija ACS ponuja didaktična in promocijska multimedijška gradiva, namenjena različnim ciljnim skupinam. Med njimi lahko

najdete DVD-je z vsebinami vložnih knjižic, letake, plakate in tiskane publikacije, pripravljene v projektu *Zgledi vlečejo*.

Iz nepregledne množice vsebin, ki jih ponuja splet, smo v sklopu *Dobro s spleta* izbrali najboljše, kar smo kot tako prepoznali. Vsebine smo razporedili v skupine: Spletni video portali, Spletni viri gradiv in informacij, Viri filmske in TV produkcije ter Orodja in pripomočki.

V zadnjem sklopu, *Mala šola multimedije*, objavljamo nekaj teoretskih in praktičnih napotkov za pripravo lastnih multimedijških vsebin, ki smo jih 'pridelali' s sodelavci usposabljanja *Uporaba multimedijev v izobraževanju*, ter boljše izdelke udeležencev tega usposabljanja.

Multimedijški portal sproti dopolnjujemo. Ta naloga bo (glede na sprotno svetovno produkcijo vsebin) večna. Trudimo se tudi za izboljšanje uporabniške storitve – olajšati želimo iskanje zelenih vsebin, zato razvijamo poseben, vizualni iskalnik v obliki tag cloud-a ali pojmovnega oblaka, ter omogočiti posredovanje vsebin. Vaše predloge zbiram na darijan.novak@acs.si.

Darijan Novak, ACS
E: darijan.novak@acs.si

e-Novičke

Z elektronskim mesečnikom *e-Novičke* obveščamo, napovedujemo, poročamo in predstavljamo dejavnosti v izobraževanju odraslih in vseživljenjskem učenju doma in po svetu ter vabimo na izobraževanja, strokovne dogodke in posvete.

e-novičke

Glasilo je začelo izhajati februarja 2009, ko je sprva delno, nato pa v celoti, nadomestilo tiskani mesečnik *Novičke* (1992–2009). Posamezne številke od leta 2003 do 2009 so objavljene v arhivu na spletni strani http://www.acs.si/novicke_arhiv.

V enem letu izdamo praviloma enajst števil v [slovenskem jeziku](#), dve številki pa pripravimo tudi v [angleščini](#) in jih pošljemo partnerjem v tujini.

Informativne članke o projektu TVU objavljamo v posebni rubriki *Teden vseživljenjskega*

učenja, zato vabimo vse koordinatorje in izvajalce, da redno prebirajo naše glasilo.

Nevenka Kocijančič, ACS
E: nevenka.kocijancic@acc.si

InfO-mozaik

Na spletni strani Andragoškega centra Slovenija (<http://www.acs.si/InfO-mozaik>), po novem pa tudi na prenovljeni spletni strani [Pregled dejavnosti dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih](#) (v pripravi), v rubriki InfO-mozaik predstavljamo kratke informacije, domače in evropske statistične podatke in kazalnike nekaterih ključnih področij izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja.

Prispevki so namenjeni strokovni in politični javnosti, ki deluje v izobraževanju odraslih, ter medijem, ki potrebujejo kratke informacije, pogosto podkrepjene z aktualnimi statističnimi podatki in kazalniki, za pripravo člankov ali prilog o izobraževanju. Kratki prispevki, obogateni s statističnimi podatki in kazalniki o izobraževanju odraslih, so se izkazali za dobrodošle zlasti za promocijsko-informativne namene, pripravo strokovnih člankov ter odgovore medijem.

V InfO-mozaiiku smo do sedaj objavili 55 prispevkov, od tega jih 25 temelji na domačih statističnih podatkih, 15 na evropskih kazalnikih, 15 prispevkov pa predstavlja različne projekte in dokumente s področja izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja.

Erika Brenk, ACS
E: erika.brenk@acs.si

Pregled dejavnosti dosežkov in ponudbe v izobraževanju odraslih

Spletno stran [Pregleda ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji](#), ki že vrsto let uspešno seznanja najširšo in strokovno javnost o izobraževalni ponudbi za odrasle, bomo v letošnjem letu obogatili z dodatnimi informacijami in vsebinami o izobraževanju odraslih. Prenovljeno spletno stran, ki se bo preimenovala v Pregled dejavnosti dosežkov in

ponudbe v izobraževanju odraslih, bodo bogatile informacije in kazalniki o izobraževanju odraslih, ki jih objavljamo v InfO-mozaiiku, ter zanimivi prispevki iz elektronskega mesečnika e-Novičke. Osrednji namen spletne strani bo še vedno predstaviti izvajalce izobraževanja odraslih in njihovo izobraževalno ponudbo formalnega ter neformalnega izobraževanja in učenja odraslih.

Prenovljena spletna stran bo namenjena posameznikom, ki poizvedujejo o možnostih vključevanja v učne procese, strokovnjakom, ki delujejo na področju svetovanja in informiranja v izobraževanju odraslih, kadrovskim delavcem, politični in strokovni javnosti ter medijem. Poleg informativne vloge bo imela spletna stran tudi promocijsko vlogo, saj bo predstavljala priložnost za večjo prepoznavnost in dodatno promocijo izvajalcev izobraževanja odraslih in njihove izobraževalne ponudbe, imela pa bo tudi svetovalno vlogo, saj bomo še naprej odgovarjali na vprašanja, povezana z izobraževalno ponudbo odraslih.

Erika Brenk, ACS
E: erika.brenk@acs.si

Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih

Splošni cilj Grundtvig projekta Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih III (European InfoNet Adult Education III), ki poteka od oktobra 2012 do septembra 2015, je vzdrževati celovit informacijski portal o izobraževanju odraslih v Evropi. To vključuje izmenjavo informacij o dobrih praksah v sodelujočih državah in o evropskih projektih v izobraževanju odraslih.

V projektu sodeluje 35 partnerjev iz 29 držav članic EU in nekaterih pridruženih držav (Norveška, Srbija, Švica, Turčija). Koordinator projekta je Katoliško združenje za izobraževanje odraslih (Catholic Federal Association for Adult Education – KBE) iz

Nemčije. ACS sodeluje v projektu kot partner, in sicer v vlogi dopisnika, prispeva pa tudi k širjenju informacij, povezanih z delovanjem InfoNeta. Kontaktna oseba za InfoNet v Sloveniji sem Mateja Pečar.

Konec leta 2012 je InfoNet po enoletnem premoru ponovno začel s svojimi dejavnostmi. Zaživela je spletna stran, v elektronski obliki bo

šestkrat letno izhajalo glasilo InfoNet Newsletter. Do zdaj sta izšli dve številki. V [prvi številki](#) (januar 2013) je med drugimi članki objavljen tudi prispevek o najnovejših trendih v izobraževanju odraslih v Sloveniji z naslovom Slovenian masterplan focuses on non-vocational learning. Aprila je izšla druga številka glasila, ki med drugim vključuje članek [Brezposelnost mladih](#), plod sodelovanja med revijo Lifelong Learning in Europe (LLinE) in InfoNetom. Glavni članek te številke je edinstven pregled brezposelnosti mladih v 18 evropskih državah. Del članka je z opisom [stanja brezposelnosti mladih v Sloveniji](#) napisal sodelavec ACS, mag. Peter Beltram.

Vabimo vas k branju aktualnih novic in člankov s področja izobraževanja odraslih v drugih evropskih državah, ki jih ponuja [InfoNet](#) – informacijski portal o izobraževanju odraslih v Evropi.

Mateja Pečar, ACS
E: mateja.pecar@acs.si

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

13.–19.
maj
2013
(ves maj
in junij
po vsej
Sloveniji)

DOGODKI TVU PO VSEJ SLOVENIJI

<http://tvu.acs.si/koledar>

Parada učenja (PU) 2013

<http://tvu.acs.si/paradaucenja/pu/>

Vodilne, a neobvezne teme:

Več na: <http://tvu.acs.si/tema>

Evropsko leto državljanov 2013

www.europa.eu/citizens-2013

Informacije na
<http://tvu.acs.si>
ali prek stikov z delovno
skupino za TVU
E: tvu@acs.si,
T: 01 5842 560.

Pod častnim
pokroviteljstvom:

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

18 LET
1996-2013

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA
13. – 19. maj 2013 (ves maj in junij)

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

Vabimo vas
na
NACIONALNO ODPRTJE TVU 2013,
kjer bomo podelili
priznanja za promocijo učenja
in znanja odraslih za leto 2012.

Prireditve bo **v petek,**
10. maja 2013, ob 12. uri v Hotelu Perla,
Kidričeva 7 v Novi Gorici.

Pred slovesnostjo vabimo
na **strokovni dogodek (10.00-11.30)**
po njej pa na **Parado učenja (15.00-18.00);**
več: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/novagorica>.

Svojo udeležbo potrdite do 7. maja
na e-naslov odprtje@acs.si ali po telefonu
01 5842 560.

Čim prej pa sporočite, ali potrebujete
avtobusni prevoz do Nove Gorice in nazaj.

Več o odprtju:
<http://tvu.acs.si/odprtje>

Naš cilj:

SLOVENIJA, UČEČA SE DEŽELA

<http://tvu.acs.si>

<http://tvu.acs.si/koledar>

